

Šarot, Tali

V mé hlavě někdo je, ale já to nejsem

Pro-Fil. 2013, vol. 14, iss. 1, pp. -

ISSN 1212-9097

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/139093>

Access Date: 19. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

V mé hlavě někdo je, ale já to nejsem

Podívejte se na sebe zblízka do zrcadla. Pod vaším neodolatelným zevnějškem vře skrytý svět složitého mechanismu propojeného sítí. Tvoří ho sofistikované lešení propletených kostí, pletivo silných svalů, velké množství speciální tekutiny a spolupracující vnitřní orgány potmě pracující na tom, aby vás udržely naživu. Aby tento mechanismus vypadal přijatelně, je pokrytý vrstvou technologicky vysoce vyspělého, samouzdravujícího senzorkého materiálu, který nazýváme pokožka.

A pak je tu mozek. Téměř kilo a půl toho nejkompexnějšího materiálu, který jsme kdy ve vesmíru objevili. Toto je centrum života, které řídí celý chod tím, že malými portály v obrněné pevnosti lebky shromažďuje depeše.

Mozek je vytvořen z buněk nazývaných neurony a glie – jsou jich stovky miliard. Každá buňka je komplikovaná jako kupříkladu velké město – obsahuje celý lidský genom a obchoduje s miliardami molekul ve složitých hospodářských systémech. Všechny buňky vysílají elektrické impulzy ostatním buňkám, a to až několik stovek za vteřinu. Pokud byste každý z těchto mnoha bilionů impulzů ve vašem mozku znázornili jediným fotonem světla, celkový výsledek by vás oslepil.

Buňky jsou vzájemně propojené tak nesmírně složitou sítí, že ji nelze popsat lidskou řečí a vyžaduje nové matematické rovnice. Typický neuron vytvoří okolo deseti tisíc spojení se sousedními neurony. Jelikož neuronů je několik miliard, znamená to, že v jediném kubickém centimetru mozkové tkáně je tolik spojení, kolik je hvězd v galaxii nazývané Mléčná dráha.

Onen kilogram a půl velký orgán ve vaší lebce – se svou růžovou

želatinovou konzistencí – je cizím druhem výpočetní techniky. Je vytvořený z miniaturních, samoutvářejících se částí a předčí cokoliv, co jsme kdy vytvořili. Takže pokud se někdy cítíte líní nebo hloupí, snad vám bude pro uklidnění stačit vědomí, že ve skutečnosti jste tou nejvíce zaneprázdněnou a nejbystřejší věcí na této planetě.

Lidský příběh je neuvěřitelný. Pokud je známo, jsme jediný takto složitý systém na planetě Zemi, který si troufl na rozšíření vlastního programovacího jazyka. Představte si, že by váš osobní počítač začal kontrolovat svá obvodová zařízení, odstranil svůj vlastní kryt a namířil webovou kameru na svůj vlastní obvod. Něco takového děláme my.

A to, co jsme pozorováním vnitřku své vlastní lebky zjistili, patří k nejdůležitějšímu intelektuálnímu pokroku našeho druhu: vědomí, že nespočetné stránky našeho chování, myšlení a poznání jsou neoddělitelně zapojeny do širošířené sítě nazývané nervový systém. Takový mechanismus je pro nás naprosto cizí, a přesto *jsme* to my.